Les Vingt versets sur le Mahayana d'Advayavajra[1]

[274་]	[274]
རྒྱ་གར་སྐད་དུ།	En langue indienne :
མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་བིཾ་ཤི་ཀ་	**Mahāyāna-vimśika**
བོད་སྐད་དུ།	En tibétain :
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་པ།	**theg pa chen po nyi shu pa** (Les vingt versets sur le grand véhicule)
སྙིང་པོའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།	Hommage au Corps essentiel (S. *hṛdaya-kāya*)
ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་ཡང་དག་སོན།	1. Celui qui est arrivé à l'état d'union (S. *yuganaddha*)
རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ།	Doté de la meilleur part de toutes les formes mentales (S. *ākāra*)[2]
མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས།	Exempt des [trois] caractéristiques (S. *lakṣana*)[3], non-conditionné (S. *asaṃskṛta*)
གཉུག་མའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་[275]་འཚལ་ལོ།	Au Corps originel (S. *nija-kāya*) je rends hommage.
འདི་ནི་ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤྲུལ།	2. Les [corps] qualitatif (S. *dharmakāya*), communicationnel (S. *sambhogakāya*) et fonctionnel (S. *nirmanakāya*)
སྙིང་པོ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་པས།	Ont ce coeur (S. *hṛdaya*) pour être propre (S. *svabhāva*)
དེ་ལ་འདི་མཐོང་ལྡན་པ་ཡིས།	C'est par la vision de celui-ci en ces [trois corps]
ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ།	Que l'authentique et parfait éveil (S. *saṃbodhi*) se réalise
འདི་ལ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ཡིས།	3. Celui qui le voit
སྒྲོ་མ་བཏགས་པས་ལྷག་པར་མཐོང་།	Le voit directement (P. *vipaśyanā*) sans conjectures/superimpositions (S. *āropa*, *adhyāsa*)

[1] TBRC W23703-1367-eBook-2.pdf pp 274-276. Dege TG n° 2252, Pékin TG n° 3097

[2] sarva-ākāra-jñatā All-inclusive wisdom; universal wisdom; the wisdom that perceives the distinctions between all individual phenomena (sarva-ākāra-jña-tā). (2) The wisdom that knows all things; same as 一切智 (sarvajña-jñāna). 〔法華經、T 262.9.3c26〕(3) The wisdom of the Buddha--faultless insight (samyak-saṃbodhi)

[3] Tous les composés sont impermanents (anitya sarva samskarah)
Tous les composés sont souffrances (dukkhah sarva samskarah)
Tous les phénomènes (dharma) sont sans soi (anatmanah sarvadharmah)

གསང་སྔགས་ཐེག་པའི་རྗེས་འབྲངས་ནས།	C'est en m'appuyant sur le mantrayāna
དེ་འདིར་ད་ལྟར་བཤད་པར་བྱ།	Que je l'expliquerai ici
སྣ་ཚོགས་རྟོག་པའི་གཞུང་ནི་མེད།	4. [Le corps originel] ne se trouve pas dans les diverses traditions (S. *grantha*) conceptuelles (S. *kalpana*)
ཆད་པར་སེམས་པའང་མེད་པ་སྟེ།	Ni doit-il être pensé comme un néant (S. *uccheda*)
རྟག་དང་ཆད་པའང་གཉིས་ཀ་མེད།	Ni est-il à la fois réalisme naïf et néant
གཉིས་པ་མེད་པས་གཉིས་མིན་ཏེ།	Ni l'absence des deux[4]
མཐའ་བཞི་རྣམ་གྲོལ་དེ་ཉིད་ནི།	5. Il est le principe/réel (S. *tattva*) libre des quatre extrêmes (S. *koṭi*?)
དེ་ཉིད་རིག་པ་མཁས་པས་ཤེས།	C'est l'expérience directe (T. *rig pa*) de ce principe que connaissent les personnes instruites
མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད།	L'absence totale des quatre extrêmes
མཐའ་བཞི་ལ་ནི་རྣམ་པར་བརྟེན།	Qui s'appuie sur les quatre extrêmes
ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་ཞི་བ་དང་།	6. Il est paisible comme l'éther
ཐོག་མ་དབུས་དང་ཐ་མ་སྤངས།	Il s'abstient des notions de début, milieu et fin[5]
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སེམས་ཉིད་ནི།	Il est le principe conscient (S. *cittatva*) inconcevable (S. *acintya*)
དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ།	Qui est l'être propre de toutes les choses[6]
འགྲོ་བ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་ན།	7. Quand on réalise que les destinées (S. *durgati*) ont une saveur/sève identique (S. *eka-rasa*)
རྙོག་པ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའོ།	C'est la Lumière et son rayonnement (S. *ābhās-vara*) libre de souillures (S. *nirmala*)
ཀུན་དུ་རྟོག་པས་འཇིགས་མེད་ན།	Ne sois pas effrayé par ce qui est [mentalement] construit (T. *kun rtog* S. *parikalpa*)
ཇི་ལྟར་བདེ་བ་ཁྱོད་གནས་བྱོས།	Et reste à l'aise en toute circonstance
བྱང་ཆུབ་ཉོན་མོངས་ཐ་དད་མེད།	8. L'éveil (S. *saṃbodhi*) et les affections (S. *kleśa*) ne sont pas distincts (S. *abheda*)
ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་འབྱུང་།	Les affections ne viennent pas de l'éveil (S. *saṃbodhi*)

[4] La réfutation des quatre extrêmes (S. *Catuṣkoṭi*) par Nāgārjuna
[5] citation directe des Vingt versets de Nāgārjuna n° 14
[6] citation directe des Vingt versets de Nāgārjuna n° n° 3

འཁྲུལ་པས་ཉོན་མོངས་རྟོགས་པ་སྟེ།	C'est à cause de l'erreur (S. *bhrānta*) que les affections sont conçues (T. *rtogs pa*)
འཁྲུལ་པའི་ངོ་བོ་དྲི་མ་མེད།	Mais le fond de l'erreur est sans souillure (S. *nirmala*)
ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་སྤྱོད་ལམ་སྟེ།	9. Aies pour activité physique les activités quotidiennes[7]
ངག་གི་ལས་ནི་ཆོས་སྟོན་ཏེ།	Pour activité verbale l'enseignement du Dharma
ཡིད་ཀྱི་ལས་སུ་ཡང་དག་འཛིན།	Pour activité mentale la fixation sur l'authentique (S. *samyak*)[8]
རྣམ་པར་མི་རྟོག་བློ་ལྡན་པའོ།	En maintenant (T. *ldan pa*) l'entendement (S. *buddhi*) dans l'indifférenciation (S. *nirvikalpa, avikalpa*)[9]
འགྲོ་བ་སྒྱུ་མ་སྒྱུ་མ་འདི།	10. Les destinées (S. *durgati*) sont le rêve cosmique[10] (S. *māyā*)[11],
སྒྱུ་མ་སྒྱུ་མ་མི་བྱ་སྟེ།	Ne fais pas une illusion de l'Illusion (S. *māyā*)[12]
སྒྱུ་མ་རྨོངས་པས་འཁྲུལ་བ་ཆེ།	L'aveuglement par le rêve cosmique (*Māyā*) est l'erreur universelle (S. *mahā-bhrānta*)
འཁྲུལ་འགྱུར་འཁྲུལ་པ་དམ་པའི་ལུགས།	Une erreur pour transformer cette erreur est la meilleure méthode
ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ན།	11. Percevoir (S. *vijñāna*) la nature (S. *svabhāva*, *prakṛti*) en quoi que ce soit (S. *yathā*)
སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་བསྡུས་པ་སྟེ།	Résume l'Eveil (S. *Buddha*)etc.
ཀུན་ནས་ཀུན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ན།	En utilisant (S. *upabhujyamāna*) [l'Illusion (*māyā*)] partout et de toutes les façons
དེ་ཉིད་རིག་པར་རབ་ཏུ་འགྲུབ།	L'expérience directe (T. *rig pa*) de son principe (S. *tattva*) se réalisera
ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྲག་གིས།	12. Dans les milliers d'instructions (S. *dharma-skandha*)
རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད།	Ce que l'on appelle "images mentales" (S. *kalpana*) c'est la vacuité (S. *śūnyatā*)
རྟག་པ་འདི་ནི་དཔྱད་པས་མིན།	Sa permanence[13] (S. *nitya*) ne résiste pas à l'analyse
བླ་མས་དཔྱད་པ་མིན་པར་འགྱུར།	Une fois analysée par le Guide[14] elle ne la sera plus

[7] Généralement les quatre types d'activité : marcher, être assis, manger et dormir
[8] T. yang dag don du : dans les versets de Nāgārjuna, l'union des perspectives transcendale et empirique. Correspond à Nāgārjuna n° 14
[9] Jacques Gernet : absence de pensée
[10] Terme inventé par Mme Michèle Hulin dans sa traduction "Māyā ou le rêve cosmique dans la mythologie hindoue de Heinrich Zimmer.
[11] Dans le bouddhisme la Māyā correspond à Nāma-rūpa ou au Tout (S. sarva)
[12] Nāgārjuna n° 17
[13] Il faudra vérifier la version sanscrite, mais le tibétain a bien rtag pa.
[14] Ce Guide ne peut être que le Guide intérieur, car l'analyse est individuelle, ce n'est pas un guide extérieur qui l'effectue à sa place

སྐྱེས་བུ་རྣམ་རྟོག་བྲལ་བ་ནི།
རྣམ་ཀུན་བདེ་བའི་དེ་ཉིད་དོ།
སྟོང་ཉིད་བདེ་བའི་དེ་ཉིད་མིན།
བསམ་མི་ཁྱབ་མིན་བདེ་བ་མིན།

13. Le Sujet/l'individu (S. *Puruṣa*) sans les images mentales (S. *vikalpa*)
N'est rien d'autre que la plénitude (S. *sukha*) à travers toutes les formes mentales (S.*sarva ākāra*)
La vacuité (S. *śūnyatā*) n'est pas le principe de la plénitude (S. *sukha*)
Elle n'est ni inconcevable (S. *acintya*), ni plénitude

དེས་ན་སངས་རྒྱས་སྒྲོ་མ་བཏགས།
དེ་ནི་དོན་དམ་མཐོང་བ་མེད།
གང་ལ་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟར་བདེ།
གཉིས་སུ་མེད་པ་གཉིས་མེད་མིན།

14. L'Eveillé ne se prête pas à des conjectures/dénominations fictives (S. *prajñapta*)
Ce n'est pas la vision ultime (S. *pārama*)
Sois heureux[15] en tout ce que tu vis (Litt. utilise S. *upabhuj*)
La non-dualité (S. *adavayā*) n'est pas l'absence des deux [pôles]

བྱང་ཆུབ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་མེད།
རེ་བ་མེད་འདི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།
[276]རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའོ།

15. L'éveil authentique (S. *saṃbodhi*) n'a pas de caractéristiques (S. *lakṣana*)
Le sans-espoir est le yoga universel (S. *mahāyoga*)[16]
[276] L'accès à toutes les formes mentales (S.*sarva ākāra*)

ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་པོའི་ལས།
རྣལ་འབྱོར་ཀུན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན།
སྟོང་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ།
དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འདོད།

16. Il a été dit partout que l'acte premier[17] (S. *adikarma*)
Est l'activité du yoga en son intégralité
L'indissociabilité de la vacuité et de l'engagement (S. *karuṇā*)
Est dit être la connaissance principielle de l'Eveillé (S. *buddhajñāna*)

སྟོང་ལས་སྙིང་རྗེ་གཞན་མིན་ཏེ།
སྙིང་རྗེ་ཡི་ནི་མིང་གཞན་ཡིན།
བརྗོད་པ་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་རོ།

17. Il n'y a pas d'engagement hors la vacuité
L'engagement (S. *karuṇā*) est un synonyme de [la vacuité]
Cela s'appelle (T. *brjod pa*) l'Union (S. *yuganaddha*)

---

[15] Voir le chant attribué à Maitripa dans Les chants de l'immortalité, éd. Claire Lumière pp61-62
[16] "Mahā" est toujours un dépassement, de l'individu ou d'une polarité.
[17] Dans le Kudrstinirghatana, le premier texte de la série de la Somme d'Advavayavjra (Advayavajrasamgraha), Advayavajra donne un sens spécifique à "adikarma". Il s'agit d'une pratique continue et fondamentale. Glen Wallis. http://www.glennwallis.com/yahoo_site_admin/assets/docs/Advayavajra-1.114110450.pdf

བུམ་པ་ལ་སོགས་འཛིན་གང་ལ།	18. Tenir un vase etc.
རྣལ་འབྱོར་ཀུན་གྱི་བསམ་གཏན་བྱ།	Est fait comme une méditation (S *dhyāna*) de "yoga total"
འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོར་འགྱུར།	C'est par cela que l'on devient le grand Eveillé (S. *mahābuddha*)
རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ལུས་གཅིག་པའོ།	Le corps unique de toutes les formes mentales (S.*sarva ākāra*)
འདུས་མ་བྱས་སེམས་ཆོས་ཡིན་ཏེ།	19. L'inconditionné (S. *asaṃskṛta*) est une donnée (S. *dharma*) de la conscience (S. *citta*)
རྟོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་མཚན་ཉིད།	Une caractéristique (S. *lakṣana*) de la parfaite expérience (S. *sambhoga*) qui l'accède (T. *rtogs pa*)
སྣ་ཚོགས་སེམས་ནི་སྤྲུལ་པའོ།	La multiplicité est une émanation de la conscience (S. *citta*)
གཉུག་མ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ།	Le principe originel (S. *nija*) est l'être propre de tout
དེ་ལྟར་འདི་ཡིས་ཐོབ་པ་ན།	20. Lorsque je l'atteins de cette façon
བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས།	Puisse par le mérite (S. *puṇya*) d'être [ainsi] doté de mérite
དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ།	Tous les gens (S. *laukika*)
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤོག།	Atteindre l'éveil (S. *saṃbodhi*) de l'Eveillé.
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་པ་སློབ་དཔོན་གཉིས་མེད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།	Les vingt versets sur le grand véhicule ont été composés par ācārya Advayavajra.
པརིཔཏ་པྲཛྙཱ་ཤ་ར་ས་མདྷྱན།	*paripāta prajñā-śarasā madhyam*[18]

[18] "Atteins le centre avec la flèche de la prajñā" Avec mes sincères remerciements à David Dubois http://shivaisme-cachemire.blogspot.com. Voir : Citation d'une Caryāgīti, chant 28 de śavaripada :
"En mangéant la noix de bétel de la Pensée et la camphre (karpūra, sémence) de la félicité,
Elle donnait du plaisir en serrant son cou
Intensifiant sa joie dans la grande félicité.
Et la nuit devenait l'aube
Avec les paroles de ton guru comme arc
Frappez la cible de la flèche de ta conscience (yid)
N'utilisez qu'une flèche et percez, ô percez, le nirvāṇa suprême".
Kvaerne, p181-88,

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དེ་བ་ཀ་ར་ཙནྡྲ་དང་།བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་ཤཱ་ཀྱ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ།

Traduit par l'upādhyāya indien Devākaracandra et le traducteur tibétain, le moine shākya brtson 'grus.

Joy Vriens 230510

Cette création est mise à disposition sous un contrat Creative Commons.